HELYZETJELENTÉS

AZ ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL ÁLLAPOTÁRÓL

(a Pénzügyminisztérium átadás-átvételi dokumentumának melléklete)

2010. május

NYILATKOZAT

dr. Szikora János

által vezetett

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

vezetőjeként nyilatkozom, hogy a 2010. évi országgyűlési választásokat követő kormányváltással összefüggő, a Pénzügyminisztérium részére előírt átadás-átvételi eljárás keretében az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról elkészült beszámoló a feladatleltár összeállításához szükséges szakmai/gazdasági/pénzügyi adatokat és információkat hitelesen tartalmazza.

A beszámolóhoz szükséges nyilvántartásokat és adatokat átadtam, a beszámoló összeállításához szükséges egyeztetéseket lefolytattam.

2010. május „ 12. ”

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Elnök

.....

elnök

Tartalomjegyzék

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal átadás-átvételi jegyzőkönyve

I. Szakmai feladatok, a folyamatban lévő ügyek leírása (határidővel, felelőssel együtt)
II. EU-s társfinanszírozású projektek helyzete (kiemelt projektek, pályázatok helyzete)
III. Az intézmény legfontosabb aktuális szakmai ügyei
IV. Aktuális személyzeti feladatok
V. Folyamatban lévő peres ügyek.
VI. Belső ellenőrzés aktuális feladatai

1.-3. sz. Függelékek (A 2. és a 3. sz. függelék /folyamatban lévő perek periratai/ a PM részére átadott anyagban található)

Mellékletek

1. 2009. évi mérleg, eszköz és vagyonleltár
2. Hatályos szövegű SZMSZ
3. Szabályzatok listája (A szabályzatok szövege a PM részére átadott anyagban található.)
4. Állománytábla a jóváhagyott SZMSZ alapján
5. A hatályos belső ellenőrzési terv
6. Az érvényben lévő vállalkozási szerződések listája (A PM részére átadott anyagban található)
7. Az érvényben lévő megbízási szerződések listája (A PM részére átadott anyagban található)
8. A 2010.01.01-04.30 között született kötelezettségvállalások listája (A PM részére átadott anyagban található)

ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL
Elnök

HELYZETJELENTÉS

az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal állapotáról
(a Pénzügyminisztérium átadás-átvételi dokumentumának melléklete)

I. Szakmai feladatok, a folyamatban lévő ügyek leírása

Az állami adóhatóság tevékenységére a folyamatosság a jellemző, így az adóztatással, ellenőrzéssel, valamint a felszámolással és a végrehajtással összefüggő feladatait is folyamatosan látja el, melynek törvényességéért, eredményességéért és hatékonyságáért egyrészt az APEH elnöke, illetve a regionális igazgatóságok vezetői, másrészt az egyes szakmai területek vezetői a felelősek.

Adóügyi szakterület

Az adóügyi szakterület **adóalany-nyilvántartás**i része biztosítja az adózók adószámmal, adóazonosító jellel, áfa csoport azonosítóval, technikai adószámmal, illetve közösségi adószámmal történő ellátását. 2010. első negyedévét tekintve:

a) A **bejelentések**, változás-bejelentések teljesítésére rendszeresített 29 különböző adatlap – ebből 2010. évben 6 új adatlap – használatával több mint 923 ezer adatlap elektronikus, illetve kézi feldolgozását végezték el az igazgatóságok.

b) Az **adóazonosító jel** igénylések kapcsán 77 ezer adókártya gyártásáról történt intézkedés.

c) Az **adószám felfüggesztés**éről - a jogszabályi rendelkezések alapján immár 7 törvényi tényállás alapján - 4,9 ezer esetben került sor határozat meghozatalára.

d) A **foglalkoztatói bejelentés**ek alapján 493 ezer munkáltató által tett, több mint 6 millió biztosítotti jogviszony adatának kezelését végzi az adóhivatal, amelyek az OEP és az OMMF felé kerülnek továbbításra.

e) Mintegy 133 ezer - egészségügyi szolgáltatásra nem jogosult - ún. „piros lámpát” kapott magánszemély adatát küldte meg az OEP - jogviszony tisztázás céljából - az APEH részére.

f) A foglalkoztatás elősegítése érdekében igényelhető 3 féle **START** kártyából eddig több, mint 13 ezer kártya előállítása történt meg.

Az egészségügyi szolgáltatási **járulék fizetésére bejelentkezett** élő jogviszonyok tekintetében nyilvántartott magánszemélyek száma meghaladja a 244 ezer főt.
Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség hatálya alá újonnan bejelentkezett adózók számára központilag készülnek el a havi 4.950,-Ft összegű kötelezettséget előíró határozatok, melyek központi postázása során a teljesítéshez szükséges megszemélyesített csekkek is mellékelve vannak.
Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezettek állománya központilag kerül összevezetésre a munkáltatók, foglalkoztatók 1041-es számú bejelentéseivel, és a munkaviszony kezdetétől hivatalból zárja le az adóhatóság a jogviszonyt, és törli a korábban előírt kötelezettséget.

Az állami adóhatóság által nyilvántartott 1,6 millió adózóból 900 ezer adóalany érintett - különböző önkormányzatok illetékességi területén - a helyi iparűzési adókötelezettségre vonatkozó bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésével.

A bejelentési kötelezettségek körében 2010. évben még mintegy 21 ezer adózó főtevékenységét tekintve változatlanul nem felel meg a 2008. január 1-jétől alkalmazandó ún. TEÁOR'08, illetve Szakmakód'08 **tevékenység**i **besorolás**nak.

A főbb **bevallások** jellemzően az adóhatóság által definiált, kifejlesztett internetes kitöltő-ellenőrző programok használatával kerülnek benyújtásra. Éves szinten megközelítőleg 29 millió db elektronikus küldemény érkezik, amely több mint 20 millió db bevallásból és 8 millió db kontroll adatszolgáltatásból áll, ezek fogadását, feldolgozását biztosítani kell. Az összes bevallás és kontroll adatszolgáltatás több, mint 87 %-a elektronikus úton érkezik.

2010. I. negyedévben 13 millió bevallás és kontroll adatszolgáltatás érkezett, melyből az elektronikus úton benyújtott bizonylatok aránya közel 92%-ot mutat.

Megtörtént a személyi jövedelemadó bevalláscsomagok összeállításának definiálása, kiküldése, valamint az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallás specifikálása, folyamatának teljes körű koordinálása, a támogatásigénylésekkel összefüggő valamennyi adóhatósági feladat végrehajtása, továbbá más bizonylatokhoz (77 féle) internetes kitöltő-ellenőrző programok fejlesztése. Az „újként" bevezetett bevallások kialakításánál figyelembe vételre kerültek a civil társadalom, valamint a gazdasági élet szereplőit képviselő, ún. Bevallás Korszerűsítési Fórum (KSH, Adókamara, Könyvelők Országos egyesülete, PM-ISZK, stb.) javaslatai, észrevételei.

Az igazgatóságok munkájának segítésére, valamint az egységes eljárás és adózói tájékoztatás biztosítása érdekében létrehozta és üzemelteti az adóhatóság a Bevallási Fórumot, amely napi kapcsolatot jelent a Központi Hivatal és az igazgatóságok között. (Éves szinten megközelítőleg 900 db üzenet, egyedi probléma kezelése valósul meg ezzel.)

Az igazgatóságok bevallási szakterületei központilag kialakított, szakmailag definiált, paraméterezett feldolgozó programok használatával végzik a rájuk háruló feladatokat. A központosított feldolgozó rendszerben megszűnt az igazgatóságok közötti elektronikus „utaztatás", az illetékesség meghatározása automatikussá vált, az adatátadások központilag történnek. A hibátlan bevallás esetében nem igényel külön munkafolyamatot a bizonylatok könyvelésre, utalásra történő továbbítása, mindez automatikusan történik.

2010. január 1-től megváltoztak a más tagállamban eszközölt termékbeszerzést, szolgáltatás igénybevételét terhelő hozzáadottérték-adó visszatérítésének szabályai. A vonatkozó rendelkezések maradéktalan végrehajtása érdekében kialakította az adóhatóság a magyar és angol nyelvű Elektronikus áfa-visszatérítési (ELEKÁFA) nyomtatványt, a feldolgozó programot és az eljárási rendet.

Jelentős mértékű igény mutatkozik a bevallásokhoz kapcsolódó **adatszolgáltatás** iránt. Így pl. adatszolgáltatás történik:

a) Az OEP és az OMMF felé a biztosítotti bejelentésekről, ezen szervezeteken túlmenően az FSZH részére is az egyszerűsített foglalkoztatással kapcsolatos bejelentésekről.
b) A VP részére az import áfa önadózási engedély iránti kérelmek elbírálásához szükséges törzs- és bevallás adatokról, valamint az adóhatóság által nyilvántartott pénzügyi képviselőkről.
c) A Magyar Államkincstár, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség részére a költségvetési támogatásban részesülő kedvezményezettek köztartozásairól, illetőleg annak hiányáról. A felülvizsgált tételek száma az átadással érintett időszakban 1,6 millió volt. (2009. évben 6,2 millió)
d) A Diákhitel Központ részére a törlesztési szakba lépett magánszemélyek jövedelemadatairól.

A f**olyószámla- kezelés**sel, **pénzforgalom**mal kapcsolatos feladatok ellátása során:

A Magyar Államkincstárnál az elmúlt évben 14 költségvetési számla megnyitását és 4 zárását kezdeményezte az adóhatóság és jelenleg 155 folyószámlán megjelenő költségvetési számlát tart nyilván.

Jelenleg 8,5 millió adózói folyószámlát vezet az APEH.

Az adózói folyószámlák alapján a **befizetések és kiutalások** egyenlege – a támogatások és a magánnyugdíjpénztári tételek nélkül – 2010. január 1-je és március 31-e között 1.799.595 millió Ft volt.

A **’17-es** számú átvezetési és kiutalási kérelemből 2010. I. negyedévében 147.898 db bizonylat lett feldolgozva.

A magánszemélyek a személyi jövedelemadó bevallásukban rendelkezhetnek az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak és a nyugdíj-előtakarékossági számlavezetők felé a befizetéseik 30%-ának átutalásáról.

Az állami kezességvállalással összefüggésben a **kezességek beváltása** és az adósok kötelezése jelentkezik feladatként. Kezességbeváltás címén 2010. I. negyedévében 698 tételben 1,7 milliárd Ft-ot kellett kiutalni.

Köztartozásra és adók módjára történő behajtás címén 2010. I. negyedévében 4.022,2 millió Ft visszatartásáról rendelkezett az APEH.

A 2010. I. negyedévben az igazgatóságok 240 ezer **illeték** előírást tartalmazó döntést hoztak 23 milliárd Ft értékben, valamint 23 ezer jóváírásról rendelkeztek, közel 3,5 milliárd Ft értékben.

Az előírások legnagyobb része a visszterhes vagyonátruházási illeték kiszabása, mely az átadással érintett időszakban az ügyek 36%-át és a kiszabott érték 81%-át tette ki.
A igazgatóságok emellett az illetékkiszabás alapjául szolgáló jogügyletek során összesen 22 ezer helyszíni szemlét tartottak a forgalmi érték megállapítása céljából.

Az illeték bevételek felosztása eredményeként 2009-ben 57,6 milliárd forint átutalása történt – a megyei és megyei jogú városi, fővárosi – önkormányzatok részére, míg 74,4 milliárd forint a központi költségvetést illette meg. A 2010. március véégéig beszedett illetékek tekintetében közel 9 milliárd forint illette az önkormányzatokat, míg 11,4 milliárd forint a központi költségvetést.

Helyi iparűzési adó címen 2010. I. negyedévben 11,5 millió forintot került felosztásra és átutalásra az önkormányzatoknak.

A **folyószámla kivonatok** az év második felében történő kiküldésének előkészületei megtörténtek.

Az igazgatóságok 2010. I. negyedévében 2,4 millió db **csek**ket személyesítettek meg és küldtek meg (adtak át) az adózóknak.

Az igazgatóságok összesen 81,6 ezer db adó- és együttes **adóigazolás**t adtak ki. Ezen belül országosan 33,5 ezer db volt az együttes adóigazolások száma, melyből 15,8 ezer darab elektronikus úton beérkező kérelem volt. (8,3 ezer darabot elektronikus formában, 7,4 ezer darabot papíralapon).

Az adóigazolás és együttes adóigazolás kiadásához, valamint tartozásrendezés és egyéb befizetési célokból 2010. április 19-éig 7.833 esetben kapcsolódott bankkártyás adóbefizetés összesen több mint 1 milliárd Ft értékben.

55,9 ezer db **jövedelemigazolás** kiadására került sor, mely 6,6%-al több a tavalyi év hasonló időszakának teljesítményénél.

A kiadásra került **illetőségi igazolás**ok száma - a 2009. év hasonló időszakához képest – mintegy 24,8%-kal csökkent. A jövedelem és illetőségigazolások közül 2.408 darabot elektronikusan beérkezett kérelemre adott ki az adóhatóság.

A **köztartozásmentes** adózói **adatbázis**ban az átadással érintett időszakban 26,9 ezer adózó szerepel, mely adózók tekintetében az adóhatóság „mentesült” a közbeszerzéses kifizetésekhez kapcsolódó együttes adóigazolás kiállítása alól. Az adatbázis bevezetése is hozzájárult tehát ahhoz, hogy a kiadott adóigazolások száma csak kismértékben nőtt, a becslések szerint havi szinten kb. 15-20 ezerrel több együttes adóigazolást kellett volna kiadnia az igazgatóságoknak, ha nem lenne a köztartozásmentes adózói adatbázis.

A **tájékoztatási tevékenység** ellátása során más-más feladat hárul a Központi Hivatalra, illetve az igazgatóságokra.
A **Központi Hivatal** e tevékenységével összefüggően:

a) Rendszeresen kapcsolatban áll a Pénzügyminisztérium illetékes főosztályaival jogértelmezést igénylő kérdésekben, véleményezi a törvénytervezeteket, sőt néhány törvénymódosítási javaslatot is tett.

b) A 2010-ben hatályba lépő törvénymódosításokkal kapcsolatos problémák (pl. tevékenységre jellemző kereset, melegétel-utalványok jogértelmezési anomáliái stb.) tisztázása, valamint az adózók részéről érkezett kérdések megválaszolása (1.425 db).
c) A 2010-ben bevezetett „vagyonadóval", az adóhatósághoz átkerült iparűzési adóval, az egyszerűsített foglalkoztatással és az általános forgalmi adóval kapcsolatos tennivalók ellátása.
d) Az ún. tájékoztató füzetek aktualizálása és az adózói kérdésre adott válaszok közzététele. A negyedév folyamán 27 kérdést az AEÉ-ben (PM egyeztetést követően), 26 kérdést pedig az interneten jelentett meg.
e) Az APEH honlapján megtalálható „Gyakran ismétlődő kérdések" rovat folyamatos aktualizálása és havi frissítéssel számos olyan alapkérdés megválaszolása, amely a megváltozott adózási szabályokkal függ össze.
f) Az ügyfélszolgálatokon működő plazma televíziókon megjelenített szakmai anyag folyamatos aktualizálása.
g) A Hivatal munkatársai több alkalommal nyilatkoztak az elektronikus sajtóban, valamint egyenes adásokban is válaszoltak a nézők, hallgatók kérdéseire, továbbá előadások tartására irányuló felkéréseknek tettek eleget.
h) A regionális igazgatóságok munkáját a szakmai konzultációk segítik, illetve két alkalommal szakmai nap megtartására került sor, ahol a vám és áfa kapcsolatáról, illetve a szociális biztonságról szóló EU-s irányelv alkalmazásáról volt szó.

A **személyes ügyfélkapcsolat**i tevékenység operatív ellátása, így az ügyfelek írásos és telefonos (szóbeli) tájékoztatása, a Contact Center és az Ügyintéző Contact Center (ÜCC) működtetése az igazgatóságok ügyfélkapcsolati és tájékoztatási szakterületének feladatát képezi.

Az igazgatóságok ügyfélszolgálatán a tárgyidőszakban 649,8 ezer ügyfél jelent meg személyesen, az ügyfélszolgálatokon lebonyolított tájékoztatást, felvilágosítást kérő telefonhívások száma 74,8 ezer darab volt.

Az Általános tájékoztató Contact Center-be (CC) 2010. I. negyedévben 397,9 ezer hívás érkezett, melyből a sikeres hívások száma 254,8 ezer db volt.

Az egyes adóügyek elektronikus úton, Ügyfélkapun keresztül, illetve telefonon történő intézése vonatkozásában – az erre a célra rendszeresített 'T180 számú nyomtatványon – 2010. április 20-ig 98.480 db adatlap került benyújtásra.

Ügyintéző Contact Center (ÜCC) használatához 2010. április közepéig már több mint 20 ezer ügyfélazonosító számot kértek az adózók.
A hívásszám folyamatosan emelkedik. Január-február hónapokban még alacsonyabb mértékben (januárban kb. heti 250 hívás, februárban kb. heti 300 hívás), márciusban azonban kiugróan (pl. március 8-15 között 1.028 hívás, melyből 777 volt sikeres). A tendencia tehát emelkedő, vagyis az adózók, illetve képviselőik kezdenek „megbarátkozni" az új rendszerrel.

Szerencsejáték-felügyeleti tevékenység

A felügyelt szerencsejáték-piac legmeghatározóbb szereplői évek óta az állami játékszervező – a Szerencsejáték Zrt. – és a pénznyerő automatákat működtető megközelítőleg 1200 gazdasági társaság.

A 2010. I negyedév végén az utóbbi társaságok összesen 14.796 darab játéktermet, 25.450 darab pénznyerő automatát és 28.668 darab pénznyerő automata játékhelyet üzemeltettek.
A Szerencsejáték Zrt. által szervezett sorsolásos játékok száma 18-21 közötti, illetve az állami játékszervező 4 féle fogadásos játékot szervez. Három darab, koncessziós társaságok által működtetett játékkaszinó üzemel az országban.
A szerencsejáték piac a lóversenyfogadást szervező állami játékszervezővel teljes. A szerencsejátéknak nem minősülő, bejelentés-köteles játékok közül a játékautomatákat üzemeltető szervezők száma 2009-ben 255 volt; a 2009. évben összesen 1.032 ajándéksorsolást szerveztek.

Szerencsejáték-felügyeleti jogkörében eljárva az állami adóhatóság 2010. I. negyedévének végéig 7.012 engedélyt adott ki, összesen 15.746 határozatot és végzést és 685 bírságoló határozatot hozott, valamint 12 szabálysértési eljárást kezdeményezett
Az adóhatóság szerencsejáték-felügyeleti feladatkörébe tartoznak a tárgyban benyújtott panaszok és közérdekű bejelentések intézése is, melyek száma 2010. I. negyedévben 73 darab.

Az adóhatóság önállóan látja el a szerencsejáték-felügyeleti eljárásával összefüggő **perképviselet**i tevékenységet is. A 2009. évben összesen 234 szerencsejáték-felügyelettel összefüggő perben járt el, ebből 109 darab az előző évről áthúzódó, 125 darab pedig a tárgyévben indult per volt. A tárgyév végén 87 per zárult le, 147 per továbbra is folyamatban van. A Legfelsőbb Bíróság előtt 9 felülvizsgálati eljárás volt folyamatban 2009-ben. A szerencsejáték-felügyeleti eljárással összefüggő perek legnagyobb része a szervezői személyi megfelelőség elutasításával, az APEH által hozott szankciós határozatokkal (e tárgykörben az utóbbi időszakban növekedett az engedély nélküli szerencsejáték szervezése miatt meghozott bírságoló határozatok száma), játékterem jogszerű birtoklásának megszűnése miatt meghozott játékterem engedély visszavonását megállapító határozatokkal, valamint ajándéksorsolásos ügyekkel kapcsolatos.

Ellenőrzési szakterület

Az ellenőrzés legfontosabb feladata a költségvetési bevételek biztosítása, az adózók visszatartása a jogsértésektől és az adóelkerülő magatartástól, felhasználva az ún. agresszív adótervezés elleni fellépés nemzetközi tapasztalatait is. A jogkövető magatartás kikényszerítése céljából az adóhatóság a munkája során egyre nagyobb hangsúlyt helyez a prevencióra, a kockázatelemzésre és a jogszerűtlen adózói eljárásra való gyors reagálásra.

Az ellenőrzési szakterület 2010. első negyedévben közel 70 ezer darab **ellenőrzés**t folytatott le – ez 10 %-kal több vizsgálatot jelent az előző év azonos időszakához képest –, melynek 29 %-a lezárt időszakot keletkeztető utólagos (adó)ellenőrzés, 71 %-a pedig az adatgyűjtések és egyes adókötelezettségek ellenőrzésére irányuló vizsgálat volt.
Az ellenőrzések eredményeképpen 146,1 milliárd forint nettó adókülönbözet került megállapításra, ami az előző évi feltárás 33 %-a. A megállapítások legnagyobb része továbbra is (85,2 %) áfa, ez az arány a személyi jövedelemadónál 5,5%, a társasági adónál pedig 5,8 %.
A meghiúsult vizsgálatok kapcsán további 87 millió Ft jogosulatlan visszaigénylés „megakasztására” került sor.
Az ellenőrzéseket 84,7 milliárd forint szankció kiszabása követte, ennek 56 %-a volt adóbírság, 41 %-a késedelmi pótlék, 3 %-a mulasztási bírság. Ezekhez az eredményekhez jelentősen hozzájárult a szakmailag megalapozott kockázatkezelési tevékenység, a kiválasztást támogató rendszerek (így többek között: a RIASZT és a KoKaIn rendszer).

Az eredmények eléréséhez nagyban hozzájárult, hogy egyre több ellenőrzési típusnál valósul meg a kockázatelemzésen alapuló **kiválasztás**. Elkészült „A kockázatelemzésen alapuló ellenőrzésre történő kiválasztás hatékonyságának növelése" című, EU támogatású projekt keretében az új ellenőrzésre kiválasztó, a Rugalmas Adóellenőrzési Döntéstámogató és Adatbányászati Rendszer (RADAR).
A rendszer keretében a kiválasztás mellett az APEH adatokra kifejlesztésre került az adatbányászati (matematikai-statisztikai) módszertant, és néhány kockázati területre kidolgozott az adóhatóság egy-egy kockázatbecslő modellt, valamint az összevont kockázati besorolás módszertanát is.
A RADAR rendszer architektúrájának, funkcióinak felépítése és a központilag kidolgozott kockázati mutatók, kockázati besorolások kidolgozása az ellenőrzés területén a kockázatkezelés központosítása irányába tett első lépésnek is tekinthető.

Kiemelt figyelmet fordít az APEH az adóelkerülő tendenciák feltárását és visszaszorítását szolgáló adóminimalizálók és a körbeszámlázásos ügyletek, értékesítési láncolatok ellenőrzésére is. Ezt a célt szolgálja a KAIG szervezetén belül működő, országos hatáskörű **központosított ellenőrzés**, amely az országhatáron belül és az országhatáron túl nyúló körbeszámlázásos ügyletek, értékesítési láncolatok vizsgálatát végzi.
A központosított ellenőrzések során 2010. első negyedévben 21 milliárd forint nettó adókülönbözetet tárt fel az adóhatóság, amely az összes megállapított nettó adókülönbözet 15 %-a volt. Az egy megállapítással zárult ellenőrzésre jutó adókülönbözet 192 millió forint.

A körbeszámlázásos csalás tényállása alapján 2010. első negyedévben 9,2 milliárd forint adókülönbözet került feltárásra. Mindez több SCAC kérelem kiküldését (tárgyidőszakban 574 darab tagállamoknak szóló megkeresés) szükség szerint többoldalú ellenőrzés kezdeményezését indokolja, amely a vizsgálatok idejét jelentősen meghosszabbítja. A SCAC megkeresésekre visszaérkező válaszok több esetben nem teljeskörűek és sokszor jelentős késedelemmel érkeznek meg. Emellett gondot okoz az is, hogy nemzetközi megkeresés esetén további ellenőrzési cselekmény nem végezhető, amely szintén jelentősen meghosszabbíthatja az ellenőrzés idejét, melynek okán egyre több adózói panasz érkezett. A feltételezett adócsalás felderítése céljából a korábban indított 15 darab ellenőrzésen túl 2009. évben 5 darab új ellenőrzésben vett részt az adóhatóság, melyből Magyarország négy ellenőrzést kezdeményezett önállóan. Idén az APEH részvételével 4 újabb többoldalú ellenőrzés indult.
A fordított adózás hatálya alá eső tevékenységek ellenőrzése során a két éves gyakorlat ellenére továbbra is tárt fel az adóhatóság hibákat. A megállapítások nagyobb százaléka jogértelmezési hibán alapult, azonban több esetben már felfedezhető a tudatos elkerülés szándéka is. Különösen az építési- szerelési munkáknál fordul elő az a probléma, hogy az adóalanyok egy része szűken értelmezi a fordított adózás alkalmazhatóságát, illetve egyes sajátos építményfajtákra továbbra sincs kialakult joggyakorlat. Ebben a szektorban 2010. első negyedévben 655 millió forint nettó adókülönbözet került megállapításra.

A multinacionális vállalkozások gazdaságban betöltött szerepének növekedése, a nemzetközi ügyletek előtérbe kerülése és a **szokásos piaci ár** hatósági megállapítására és a kölcsönös egyeztetési eljárások lefolytatására irányuló kérelmek adóhatóságnál történő elbírálása indokolta, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a kapcsolt vállalkozások közötti elszámoló árak vizsgálatára.
A transzferárak, a kapcsolt vállalkozások egymás közötti ügyleteinek vizsgálatára történő kiválasztásnál adózási szempontból kiemelten kockázatos adózók közé kerültek besorolásra azok a cégek, amelyek kapcsolt vállalkozásainak székhelye, telephelye Európai Unión kívüli országban, vagy off-shore területen található. Az APEH kiemelt figyelmet fordít a

transzferárak ellenőrzésére, 2010. első negyedévben 682 darab vizsgálat került lefolytatásra e témakörben.
Az ellenőrzések eredményességét a nemzetközi tapasztalatcsere valamint a tagállamok közötti együttműködés is segítette. Kapcsolt vállalkozásként egyre több esetben lehet találkozni külföldi – jellemzően off-shore – cégekkel. A kapcsolt viszonyok felderítésére és bizonyítására többek között az AMADEUS adatbázis szolgál.

A **vagyonosodási vizsgálatok** darabszáma csökkenő tendenciájú (2010. első negyedév végéig 548 darab ellenőrzés fejeződött be) de a fajlagos megállapítás emelkedő mértékű. Több esetben nemzetközi egyezmények megléte ellenére a megkeresésekre, egyáltalán nem, vagy hosszú idő után érkezik válasz, melyekre szintén jellemző, hogy nem teljes körűen adnak tájékoztatást az adott ügyben. A vizsgálatok önadózásra gyakorolt hatásának elemzése ugyanakkor azt jelzi, hogy az érintett adózók jogkövető magatartása javult.

A **járulékellenőrzések** tekintetében a foglalkoztatás szabályszerűségének vizsgálata mellett nagy hangsúlyt kapott a személyi jövedelemadó ellenőrzések során már feltárt megállapítások járulék- és egészségügyi hozzájárulás vonzata is. 2010. első negyedévben 21.235 darab társadalombiztosítási alapokat érintő ellenőrzést végzett az adóhatóság, a megállapított nettó járulékkülönbözet 3,4 milliárd forint volt.

2010. első negyedévében 28.413 darab egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, és 16.445 darab **adatok gyűjtését célzó ellenőrzés**t végzett az APEH. Közel kétszer annyi ellenőrzés történt a pénztárgép adómemória kiíratás és a foglalkoztatás szabályszerűsége tekintetében, mint az elmúlt évhasonló időszakában. A vizsgálati módszerek között egyre több esetben került alkalmazásra az ún. „fedett” próbavásárlások módszere.
2009. évben nyílt meg a jogszabályi lehetőség a bizonylat kibocsátási kötelezettség elmulasztásáért a közreműködő személy felelősségének megállapítására, melyre 2010. első negyedévében 122 esetben, összesen 1,7 millió forint mulasztási bírság kiszabásával került sor. A számla- és nyugtaadási kötelezettség elmulasztása, feketefoglalkoztatás, valamint bizonylat nélküli áru forgalmazása miatt 257 üzlet került lezárásra és 88 esetben az adózók tevékenységét az adóhatóság felfüggesztette.

A VPOP-val közösen működtetett **„RAPID” csoportok** 2010. első negyedévben 2.176 darab vizsgálatot végeztek, melyből 423 darab ellenőrzés zárult megállapítással. A kiszabott mulasztási bírság 18 millió forint volt. Az APEH-VPOP által végzett közös feladatok keretét együttműködési megállapodás rögzíti, melynek kapcsán a Vámhatósággal 9 db közös, egy megbízóleveles ellenőrzést végzett az APEH az első negyedévben, melynek során 9,1 millió forint adókülönbözetet tártak fel.

A 2010. évi ellenőrzési irányelvben kiemelt feladatként került nevesítésre:

a) A kockázatos adózói kapcsolatok feltárása és vizsgálatra történő kijelölése, különösen azon adózókra, akik kockázatos külföldi adózókkal állnak kapcsolatban, illetve az adóhatóság látókörébe került szándékos adóelkerülők, fantom cégek tulajdonosainak és képviselőinek érdekeltségi körébe tartozó még nem ellenőrzött vállalkozások.
b) A fogyasztói árkiegészítés igénybevételének kiutalás előtti ellenőrzése.
c) A fekete-foglakoztatás visszaszorítására irányuló ellenőrzések folytatása.
d) A társasági adóval összefüggésben a beruházási adókedvezmények érvényesítésének és a fejlesztési adókedvezmény igénybevétel feltételeinek nyomon követése.

Felülellenőrzési szakterület

A felülellenőrzések keretén belül az APEH évről-évre emeli a törvényességi és szakszerűségi vizsgáltok arányát. Ezen ellenőrzési típus keretében a jogszerűtlen, szakszerűtlen, egészben vagy részben megalapozatlan eljárások korrekcióját, a törvényesség maradéktalan érvényesülését biztosítja az adóhatóság azáltal, hogy az eljárása során az APEH szervezeti rendszerén belül mind az eljárásjogi, mind az anyagi jogi jogszabályok alkalmazását felülvizsgálja.
Az év első három hónapját tekintve a szakterület 129 ügyben folytatott le vizsgálatot (ebből áthúzódó 64, az idén keletkezett 65), amely 20 százalékkal kevesebb, mint 2009. első negyedévében. Felülellenőrzés elrendelésére 118 esetben került sor, közülük 42 zárult le, melyekben az adózók terhére 4095 millió forint (ebben egy kiugró ügy szerepel több mint három milliárd forinttal), az adózók javára pedig 1,7 millió forint adókülönbözet állapított meg az APEH. Ezen túlmenően 63 szakszerűségi és törvényességi vizsgálat kezdeményezése történt az igazgatóságoknál, melyekből a negyedév végéig 26 fejeződött be.

Hátralékkezelési és végrehajtási szakterület

Fő feladat a hátralékállomány folyamatos felülvizsgálata és csökkentése, és a költségvetés bevételeinek biztosítása érdekében az adók törvényben előírt határidőben történő megfizetésének elmaradása esetén a hátralékok beszedése.

Az APEH **hátralékállomány**a az elmúlt időszakban - a működő adózók hátralékának csökkenése mellett - számottevően emelkedett, 2010. március 31-én elérte a 2000 milliárd Ft-ot, a behajthatatlanként nyilvántartott tartozásállomány pedig meghaladja a 200 milliárd Ft-ot. A teljes hátralékállományon belül jelentősen csökkent a végrehajtás alá vonható hátralékok aránya. A működő gazdálkodói hátralék kevesebb, mint 20 %, a magánszemélyek hátraléka 10 %, a nem működő gazdálkodók (felszámolással, végelszámolással érintett, technikai megszűnt stb.) hátraléka pedig 70 % részarányt képvisel. Felszámolás kezdeményezésére kizárólag a végrehajtás eredménytelensége esetén, illetőleg végrehajtható vagyon hiányában a hátralékok további halmozódásának megakadályozása miatt kerül sor. Az ügyszám közel 50 %-kal, az érintett összeg 16 %-kal volt magasabb az év I. negyedévében, mint egy évvel korábban.

A hátralékállomány folyamatos felülvizsgálatát és a szükséges intézkedések lehető legrövidebb időn belüli megtételét a 2002. óta működő és folyamatosan fejlesztett Hátralékkezelési és Végrehajtási Rendszer (VHR) támogatja, amely lehetőséget biztosít az adózói folyószámlákon könyvelt, lejárt esedékességű tartozások napi szintű leválogatására és hátralékkezelésbe vonására. A végrehajtást megelőzően valamennyi kötelezettség felülvizsgálatra kerül. A kis összegű tartozások, illetve az illetékhátralékok esetében – a végrehajtást megelőzően – jelentős számban kerül sor az adózók fizetésre felszólítására, melynek eredménytelensége esetén indul a végrehajtás.

A hátralékok növekedésének megelőzésére, valamint a bevételek növelése érdekében tömegesen kerül sor a **végrehajtási cselekmények** foganatosítására. A végrehajtás informatikai támogatását is a VHR rendszer biztosítja, amely lehetővé teszi, hogy a hatósági átutalási megbízások évek óta elektronikusan kerüljenek kiadásra, így az inkasszók száma 4 év alatt másfélszeresére, összege pedig két és félszeresére nőtt és ez a legeredményesebb végrehajtási cselekmény. Mivel a magánszemélyek esetében nehézséget okoz, hogy az APEH nyilvántartásában a magánszemélyek bankszámla számai nem szerepelnek, ezért

kezdeményezésre került a banktitok iránti megkeresések elektronizálására vonatkozó megállapodás aláírása az OTP Nyrt-vel, továbbá folyamatban van az elektronikus kommunikáció technikai feltételeinek kialakítása, illetve az elektronikus levelezés GIRO-MAIL rendszerben történő bonyolításának tesztelése. Az érintett pénzintézetek köre fokozatosan – a tervek szerint a közeljövőben – bővülni fog.

Számottevő **behajtás**i eredményt hozott a végrehajtási átvezetés bevezetése, melynek teljes informatikai támogatása biztosított. A VHR rendszer a szükséges munkáltatói adatokat a kifizetésekkel összefüggő adó- és járulék bevallásokból automatikusan rendeli a hátralékkal rendelkező magánszemélyhez, miáltal a jövedelem letiltások száma 4 év alatt 4,5-szeresére összege pedig 3,5-szeresére nőtt. Hasonlóak az eredmények a nyilvántartásból történő gépjármű és ingatlan foglalások esetében is. A végrehajtáshoz szükséges vagyoni információkat tartalmazó adatbázisok online elérése az eljárások során biztosított, de a kapcsolatok további bővítése részben a partnerek fogadókészsége, részben az erőforrások hiánya miatt jelenleg nem valósítható meg.
Folyamatos az ügyátadás a **bírósági végrehajtók** részére, melyek általában kisebb összegű, egy évnél nem régebbi esedékességű adó-, vagy adók módjára behajtandó köztartozásokat érintenek. Jellemző azonban, hogy a bírósági végrehajtóknál lelassulnak az eljárások, az ügyátadáshoz kapcsolódó feladatok nem állnak arányban az ebből származó bevételekkel, tekintettel a felszámított költségekre és munkadíjakra is.

Az **elektronikus árverés**i rendszerben az árverezett tételek száma és köre, illetve a felületen regisztrált felhasználók száma dinamikusan nő, az árverések eredményessége jelentősen meghaladja a hagyományos árverésekét, az értékesített vagyon 75 %-os megtérüléssel kel el. Jelenleg folyamatban van a rendszer – zálogtárgyak bírósági árverésen kívüli értékesítésének új szabályai szerinti – fejlesztése.

Folyamatosan emelkedő tendenciát mutat a **fizetési kedvezmény** iránti kérelmek darab számának és a kérelmezett összeg nagyságrendjének a növekedése.
2010. március végéig az igazgatóságok közel 93 ezer fizetési kedvezményre irányuló kérelmet tartottak nyilván 124,5 milliárd forint értékben. (Ebből 498 fizetési kedvezmény engedélyezése iránti kérelmet terjesztettek elő elektronikusan, többségében cégek, illetve egyéb szervezetek.) Összesen (az előző évről áthúzódókkal együtt) a nem hiányosan beadott kérelmek száma 2009. első negyedévéhez képest nem változott, értékük viszont 21 %-kal növekedett.

A **csődeljárás**ról és a felszámolási eljárásról szóló törvény (Cstv.) módosítása következtében megtöbbszöröződött a csődeljárások száma. Az elmúlt három hónapban 33 csődeljárást rendeltek el a bíróságok, ami 929 millió forint APEH követelést érintett. Bár az emelkedés mértéke jelentősnek tűnik, a Cstv. módosítás óta eltelt viszonylag rövid idő miatt még nem lehet trendeket felállítani, azaz nem látható, hogy a módosítások milyen mértékben bátorítják majd a fizetésképtelen helyzethez közelítő cégek reorganizációs szándékát. Az induló felszámolások számához képest a csődeljárás új szabályai szerint induló csődeljárások száma tehát egyelőre még továbbra is elenyésző (jelenleg folyamatban lévő csődeljárások száma 50 db alatti). Ugyanakkor szükséges a kapcsolódó jogszabályok korrekciója: különösen az adóhatóság eljárásának a csődeljárás szabályaihoz történő hangolása.

A **felszámolás**i eljárások száma stabil növekedést (éves szinten közel 20 %) mutat, miközben az adóhatóság továbbra is csak mintegy felét kezdeményezi az eljárásoknak. A vagyontalan és/vagy irathiányos cégek miatt az eljárások 80 %-a egyszerűsítetten fejeződik be, ahol a

hitelezői igényként bejelentett követelések után megfizetett 1 %-nyi regisztrációs díj sem térül meg. Az eljárások maradék részében a megtérülés szintén igen kedvezőtlen.

A saját, valamint az ennél jelentősebb számú, nem adóhatósági felszámolás kezdeményezés következtében a 2010-ben elrendelt felszámolások száma március végére 3258-ra nőtt. Ennek 41 %-át kezdeményezte az adóhatóság. A fizetésképtelen cégek tartozása a kezdeményezett ügyekben 16 százalékkal haladta meg az előző év hasonló adatát. Tekintettel arra, hogy a befejezett eljárások száma tartósan kevesebb az új ügyeknél, ezért egyre több folyamatban lévő felszámolást kell kezelni. A folyamatban lévő felszámolásokban az APEH követelés összege – a számos új felszámolás, valamint a revíziós megállapítások miatt, a folyamatos követelés-engedményezés ellenére – rendkívüli mértékkel, 54 százalékkal haladja meg az egy évvel ezelőtti szintet.
A felszámolás alá kerülő adózók kötelezően előírt ellenőrzése a növekvő felszámolások miatt egyre nehezebben teljesíthető feladat, mindamellett hogy a megállapítások megtérülése is kérdéses.

Sok munkafolyamattal és alacsony megtérüléssel jár az **engedményezés** alkalmazása. Az engedményezett követelések fejében kapott ellenérték fokozatosan csökken, jelenleg az engedményezett tőkekövetelés 1 %-a. A problémákon az sem változtat, hogy ez év második felétől már pályázati úton történik az engedményezés.

A **végelszámolás**i eljárások mintegy 40 %-a felszámolásba fordul át. Ezek jelentős részben a kényszer-végelszámolások. A végelszámolási eljárások számbeli növekedése szintén további feladatnövekedést okozott az adóhatóság számára a kötelező ellenőrzések miatt.

Hatósági szakterület

A hatósági tevékenység az adóhatósági munkavégzés szerves része, amely megjelenik az APEH hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása során első és másodfokon, valamint elnöki hatáskörben egyaránt.

2010. első negyedévben 834.306 db **elsőfokú határozat**ot adott ki az adóhatóság, aminek mintegy 72%-a jogerőre emelkedett. Számosságában a legtöbb határozat/végzés/fizetési meghagyás az adó- és illetékügyi területen született (733.347 db). Fizetési kedvezmény iránti kérelemre 63.824 db elsőfokú határozat került kiadásra, szerencsejáték felügyeleti ügyekben pedig 15.746 db elsőfokú határozatot hozott az adóhivatal.
Végrehajtási területen az adózók által benyújtott elbírálandó végrehajtási kifogások száma 475 db volt.

2010. év első negyedévében a **rendes jogorvoslat** keretében 4.039 db fellebbezési kérelmet bírált el az adóhatóság. A gazdasági válság, illetve annak társadalompszichológiai hatása szervesen hatott az adózókra, mivel mind a benyújtott fizetési könnyítésre irányuló kérelmek száma, mind pedig az e tárgyú jogorvoslati kérelmek száma is nőtt az előző év első negyedévéhez képest.

A másodfokon befejezett ügyeket tekintve az ellenőrzési szakterületen a másodfokú határozatok 69 %-a, illeték szakterületen 64 %-a tartalmazott helybenhagyó döntést, az adóügyi szakterületen pedig 95 %-ban erősítette meg a másodfokú határozat az elsőfokú eljárásban hozott döntéseket.

2010. első negyedévében a végrehajtási kifogások tárgyában hozott döntések elleni fellebbezések száma 71 db volt, amelyből 62 esetben született helybenhagyó, 1 esetben megváltoztató és 6 esetben megsemmisítő elnöki végzés, továbbá 1-1 esetben az eljárás felfüggesztésére, illetve megszüntetésére került sor.

A **szerencsejáték** felügyelettel kapcsolatos ügyekben a bírságot kiszabó határozatok ellen 80 db fellebbezés érkezett az APEH elnökéhez, mely kérelmek száma 77,7 %-kal haladja meg a 2009. első negyedévi mennyiséget. Az érdemi határozattal zárult ügyek mindegyikében helybenhagyó döntés született, míg az eljárás végzéssel történő lezárására, vagyis a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítására 3 esetben került sor.

Folyó évben az első fokú döntések ellen 497 esetben, míg a másodfokú döntésekkel szemben 176 esetben éltek az adózók a jogszabályban biztosított **rendkívüli jogorvoslat**i lehetőségükkel.
A másodfokú döntések ellen benyújtott felügyeleti intézkedés iránti kérelmek száma a 2009. év hasonló időszakához képest 27,5%-os növekedést mutat. A másodfokú határozatok elleni rendkívüli jogorvoslatok száma évről évre növekvő tendenciát mutat, amellyel a jövőben is számolni kell.
Továbbra is jellemző, hogy az adózók a vagyonosodási vizsgálatok és az áfa ellenőrzések eredményeképpen hozott határozatok felülvizsgálatát kérik. Az ügy érdemében hozott elnöki döntések 86,8 %-a mellőzte a felügyeleti intézkedést, 5,7%-ban került sor megváltoztató, 7,4 %-ban megsemmisítő és új eljárásra utasító döntés meghozatalára. Eljárást megszüntető elnöki végzés 1 esetben született.

Az adózók 571 **per**t indítottak a másodfokú határozatok felülvizsgálata iránt, így az áthúzódó pereket is figyelembe véve a tárgyidőszakban folyamatban lévő perek száma 2.700 db volt.
A 2010. I. negyedévben befejeződött 483 peres eljárásból - azok 77 %-ában, - 371 ügyben született jogerős ítélet. Az ítélettel zárult ügyekben a helybenhagyott határozatok aránya 75 % volt.
A Legfelsőbb Bíróság előtt a tárgyidőszakban összesen 567 db felülvizsgálati eljárás folyt, melyből 195 db (34%) fejeződött be. A Legfelsőbb Bíróság előtt folyó ügyekben a pernyertességi arány a korábbi időszakokhoz képest hasonlóan magas, a döntések 79%-ban a Legfelsőbb Bíróság megerősítette az adóhatóság döntését.

2010. első negyedévében 3 új per indult az adóhivatal ellen államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt, amelyeknek pertárgyértéke összesen 2.580.000 Ft. Az előző évről áthúzódó perekkel együtt összesen 35 per van folyamatban. A tárgyidőszakban a perekből 5 fejeződött be jogerősen, 2 esetben a Hivatal pernyertességét eredményező ítélettel, 3 eljárásban pedig permegszüntetéssel.

Bár közvetlenül nem hatósági tevékenységet jelent, de az esetlegesen teendő intézkedések következtében szervesen kapcsolódik a szakterülethez az **Országgyűlési Biztosok Hivatalától érkező megkeresések**- és az **adózói panaszok** intézése.
Amíg azonban az ombudsmani megkeresések száma csökkenő tendenciát mutat (2009. I. negyedévében 20, tárgyidőszakban csak 8 ügyben érkezett az ombudsmani megkeresés), számottevő a növekedés a panaszok esetében. 2010. első negyedévében 329 panaszbeadvány érkezett, melyből 180 ügy kivizsgálása lezárult, 149 esetben pedig a vizsgálat folyamatban van. A lezárult ügyekből 47 panasz megalapozott, 41 panasz részben megalapozott, míg 92 panasz megalapozatlan volt.

A panaszok irányultsága a korábbiakhoz képest változatlan, amennyiben az állampolgárok továbbra is főként az adóhatóság eljárását, intézkedésének elhúzódását, esetleges elmaradását, az eljárási határidők túllépését sérelmezték, továbbá több beadvány érkezett az ügyfélszolgálaton történő hosszas várakozással, illetve a várt tájékoztatás elmaradásával kapcsolatban is.

A **törvényesség**i felügyeleti ellenőrzések a jogszabályi és belső előírások betartásának rendszeres és célirányos ellenőrzésére szolgálnak, vagyis e vizsgálatok keretében a konkrét, jogerősen lezárt ügyek vizsgálatán keresztül igyekszik az adóhatóság feltárni az eseti vagy rendszerszerű, illetve az esetleges szabályozásbeli hiányosságokat. E tevékenység keretében 2010. évben két vizsgálat lefolytatása van tervbe véve.

Kizárólagos Illetékességi Ügyek

E körbe tartoznak az un. **speciális adóalanyok**, többek között az Áfa törvény alapján adó-visszatérítésre jogosult belföldön nem letelepedett adóalanyok, a diplomáciai képviseletek és azok tagjai, a NATO, a Magyar Köztársaság területén székhellyel, telephellyel, állandó vagy ideiglenes lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkező külföldi személyek adóügyei. Továbbá ide tartoznak a szenzitívnek minősülő adóalanyok: a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek az APEH és területi szervei, mint adóalanyok és azok alkalmazottai.

Kiemelt feladat a **Magyarországon gazdasági céllal nem letelepedett**, de az Áfa törvény hatálya alá tartozó **adózói kör** ellenőrzése, mivel a nettó Áfa visszaigénylésük 2009. évben 119.781 mFt volt, amely évről évre növekvő tendenciát mutat és több közülük a 3000 legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózó közé tartozik. Specialitásukat az adja, hogy a gazdasági tevékenységüket úgy fejtik ki, hogy Magyarországon nincsenek fizikálisan jelen.

A belföldön nem letelepedett adóalanyok elektronikus áfa-visszatérítése a korábbihoz képest egy teljesen új rendszer kialakítását követelte meg az uniós tagállamoktól. 2010. január 1-től az elektronikus kérelmek befogadása és továbbítása a jogszabályoknak megfelelően határidőben történik, a belső rendszer kialakítása, finomítása folyamatban van. Eddig a más tagállami adóalanyoktól 483 db kérelem érkezett, a magyar adózók pedig 1797 db kérelmet küldtek ki elektronikusan más tagállami áfa-visszatérítés érdekében.

Különös hatáskörben eljárva tájékoztatást ad az adóhatóság a nemzetbiztonsági szolgálatok részére a birtokában lévő adótitokról. (2009. évben a megkeresések száma 4.570 darab volt, ami összesen 12.359 magánszemély és társaság adatait jelentette.) Az APEH ellátja az egyes nemzetbiztonsági és rendvédelmi szolgálatokkal kötött megállapodásokból adódó speciális adóztatási feladatokat is.

II. Az EU-s társfinanszírozású projektek helyzete

Folyamatban lévő EU-s projektek

Az adóhatóságnál jelenleg az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében kapott támogatás felhasználásával három projekt valósul meg. **Mindhárom projekt kedvezményezettje** a Pénzügyminisztérium Informatikai Szolgáltató Központ (PMISZK), befogadó szervezete az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal;

a) Elektronikus Fizetés megvalósítása az állami adóhatóságnál;

b) Egyablakos vámügyintézés megvalósítása;
c) Adóalany Centrikus Adatszolgáltatási Modell megvalósítása.

Elektronikus Fizetés megvalósítása az állami adóhatóságnál - **eADÓ**

Témája:
A PMISZK az Elektronikus Fizetés és Elszámolási Rendszer (EFER) megvalósítására létrehozta az EFER projektet, melyhez az APEH is csatlakozott. A közigazgatás hatékonyságának növelése, elektronikus közszolgáltatások és ügyintézési folyamatok bővítése az állampolgárok és gazdálkodó szervek számára az állammal kapcsolatos fizetési kötelezettségeik elektronikus módon történő teljesítésének biztosításával. Támogatási összeg: 3 986,7 millió Ft.
A projektgazda és egyben a konzorcium vezetője a PMISZK. A projekt végrehajtásában konzorciumi tagokként közreműködnek:

a) Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH),
- Miniszterelnöki Hivatal (MeH),
- Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH),
- Vám- és Pénzügyőrség (VP), továbbá

fontos közreműködő a Magyar Államkincstár (Kincstár), amely a projekt eredményeként létrejövő rendszer befogadó szervezete lesz.

A projekt célja, feladatai:

- a közigazgatás hatékonyságának növelése,
- elektronikus közszolgáltatások és ügyintézési folyamatok bővítése,
- az állampolgárok és gazdálkodó szervek számára az állammal kapcsolatos fizetési kötelezettségeik elektronikus módon történő teljesítésének biztosításával.

Állapot:
A projekt határideje az eredeti 2010.03.31-ről 2010.július 30-ára módosult (ezt a VÁTI márciusban engedélyezte, a belső projekt definíciós dokumentum már ezt figyelembe véve készült). Erre a határidőre mind a horizontális, mind pedig a vertikális projekteknek be kell fejezni a fejlesztési munkákat. 2010. szeptember 15-én indul élesben a rendszer, addig próbaüzemeltetés lesz. Az APEH eADÓ projekt követelmény specifikációja mindkét alkalmazást érintően – eBEV és FOK2P – elkészült. A programozás áprilisban elindult.

Az APEH az eADÓ rendszer bevezetéséhez szükséges beszerzések tervét a PMISZK-nak 2010.03.16-án elküldte.
Az APEH-et érintő feladatok ütemtervnek megfelelően haladnak.

Egyablakos vámügyintézés megvalósítása - **EGYABLAK**

Témája:
A PMISZK 2008. december 14-én projektjavaslatot nyújtott be az Új Magyarország Fejlesztési Terv Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében az Egyablakos vámügyintézés megvalósítása című kiemelt projektre (Kódszám: EKOP-2007/1.2.2). Az Egyablakos vámügyintézés megvalósítása projekt (továbbiakban: Egyablakos Projekt) végrehajtására a PMISZK vezetésével és kilenc közigazgatási intézmény, köztük az APEH

részvételével – a 2007. december 14-én aláírt szerződés révén – konzorcium jött létre. Támogatási összeg: 2 381,8 millió Ft.
Az APEH feladata az APEH és a Vám és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága közötti egységes adatcsere kapcsolati rendszer kialakítása, kiváltva ezzel a jelenleg használt heterogén, korszerűtlen adatátadási megoldásokat.

A projekt célja, feladatai:

- a teljes VP-APEH adatforgalom egységes, naplózott, hiteles keretek közé kerülése, egységes MQ-Series adatátadási eljárás kialakítása,
- gyors, központilag felügyelt, bürokráciamentes hatékony adatkapcsolat kialakítása a két szervezet között,
- a nagyobb erőforrás-igényű feladatok vagy az azonnali feldolgozást nélkülözhető job-ok jobb szervezhetősége,
- a kialakított szabvány felhasználása a későbbi APEH-VP közötti egyéb adatkapcsolatok kezelésére is.

Állapot:
Az APEH oldalon az összes fejlesztés elkészült, csupán a tanúsítványokkal kapcsolatosan folyik még egyeztető megbeszélés a VP-vel, mely terveink szerint a napokban megtörténik.

Adóalany centrikus Adatszolgáltatási Modell – **ACM**

Témája:
Az Adóalany Centrikus Adatszolgáltatási Modell (ACM) projekt az Elektronikus Közigazga--tás Operatív Program keretében (azonosítószáma: EKOP-1.2.7.-2008-0001), 100 % európai uniós forrásból kerül megvalósításra. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a PMISZK között 2008. október 20-án aláírt támogatási szerződés értelmében az ACM Projekt mindösszesen bruttó 1,257 Mrd Ft támogatási összeg felhasználásával valósul meg. A támogatási szerződés megkötése után lebonyolított közbeszerzési eljárás eredményeként a PMISZK és az Albacomp RI Kft. között vállalkozási szerződés aláírására került sor 2009. szeptember 4-én. A projekt megvalósításának véghatárideje 2010. november 5.
A projekt egyedüli befogadó szervezete az adóhatóság. Az ACM projektben olyan célok kerültek megfogalmazásra, melyekkel az adóhatósággal szemben elvárt, megváltozott igények megválaszolhatók, azaz a szolgáltatási tevékenység fejlesztésével tegye könnyebbé, egyszerűbbé az adózást.

A projekt célja, feladatai:

A cél elérése érdekében olyan központi, adattárház technológiára épülő információs rendszer kerül kialakításra, mely az adatokat elkülönülten, mindenekelőtt az adóalanyok szempontjából újrarendezi a jelenlegi bizonylatalapú rendszerezés mellett. Ezzel

- radikális minőségi ugrást, és a szolgáltatások spektrumának kiterjesztését valósítja meg,
- jelentős feldolgozási és fejlesztési erőforrást takarít meg,
- elérhetővé tesz sok, rendelkezésre álló, de ma még ki nem nyerhető információt.

A fejlesztés célcsoportja az adózók, az APEH szervezete, valamint az APEH társintézményei.

Az **adózó** ügyfelek **számára nyújtandó előnyök** biztosítása:

- az ügyfelek on-line férhetnek hozzá saját adataikhoz,
- jelentősen lerövidül olyan ügyek intézése, melyek kapcsolódnak az ACM által tárolt adatokhoz,
- lehetővé válik az ügyfélkapun keresztül történő hatékony és szélesebb körű adatszolgáltatás kialakítása,
- az APEH-nél felgyorsuló részfolyamatok a teljes ügyintézési időt lerövidítik az állampolgár számára.

Az **APEH** szervezete **számára nyújtandó előnyök**:

- megalapozza az adóigazgatási eljárási folyamat során meghozandó jobb, körültekintőbb döntéseket,
- lehetővé teszi az illetékességi határoktól független ügyintézést, a törvényi háttér biztosítása után,
- elősegíti a pályázatok benyújtásához szükséges igazolások kiadását,
- pontosabbá válik a költségvetési bevételek tervezése, prognosztizálása,
- támogatja a jogszabály-alkotási munkát és hatástanulmányok végzését,
- támogatja a konvergencia program célkitűzéseinek a megvalósítását,
- javítja a költségvetési pénzeszközök felhasználásának átláthatóságát (üvegzseb), lehetővé teszi a média-megkeresések hatékonyabb, pontosabb kielégítését.

APEH **társintézmény**ei **számára nyújtandó előnyök**:

- az ACM támogatja az adózói adókötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó, az APEH adatoktól függő partnerszervezetek felé (pl. OEP) végzett tájékoztatási tevékenységet,
- jobb minőségű adat áll a társszervek rendelkezésére az állampolgárok ügyeinek intézése folyamán, elősegítve a helyes és gyors döntés meghozatalát.

Állapot:
A projekt az ütemtervnek megfelelően halad, a szakaszokon belüli munkafolyamatok átfedik egymást, hogy a projekt a tervezett időpontra befejeződhessen. Jelenleg a tervezési szakasz eredménytermékeinek átadás-átvétele zajlik.

Lezárt EU-s projektek

Rugalmas Adóellenőrzés Döntéstámogató és Adatbányászati Rendszer – **RADAR**

Témája:
A projekttevékenység az Átmeneti Támogatás programok által társfinanszírozott, „A kockázatelemzésen alapuló ellenőrzésre történő kiválasztás hatékonyságának növelése” c. (2006/018-176.04.01 HU06/IB/FI01-TL Improvement of the efficiency of risk based selection of taxpayers for audit) nemzetközi projekt keretében, annak második szakaszában valósul meg. A nemzetközi projekt első szakasza 3 kiválasztott EU tagállam (Franciaország, Egyesült Királyság és Svédország) kockázatelemzésre vonatkozó gyakorlatának megismerését tette lehetővé, mely alapul szolgált a második szakaszban kifejlesztendő, az ÁFA alany vállalkozások kockázatelemzését, adóellenőrzésre történő kiválasztásuk hatékonyságának növelését támogató alkalmazás létrehozására irányuló közbeszerzési eljárás ajánlati felhívásához. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Központi Pénzügyi és Szerződéskötő

Egysége és az IQSYS Informatikai és Tanácsadó Zrt. között 2008. október 8-án létrejött Vállalkozási Szerződés, melynek kedvezményezettje az APEH.
A projekt teljes költsége 306 475,41 €, melyből az EU támogatás 186 850,33 € volt. A projekt a tervek szerint megvalósult, az elszámolása megtörtént.

A projekt célja, feladatai:

- az APEH adattárházából a pályázat céljának eléréséhez szükséges, a pályázatban meghatározott adatkörökből köztes adatbázis (adatpiacok) létrehozása,
- valamilyen szempontból érdekes adózó kör (adózói dosszié) leválogatása,
- az adózói körök több szempont alapján történő elemzése (földrajzi elhelyezkedés, -társadalmi, foglalkozási kör, tematikus szempont stb.),
- a kialakított adatpiacokból döntéstámogató alkalmazás kialakítása,
- az elemzett adathalmazban egymáshoz közelálló adózói populációk feltárása, hasonlóságuk, elemzése a bennük rejlő domináns jellemzők feltérképezése céljából,
- modellezési módszertan kialakítása,
- az első kockázatbecslő modellek APEH munkatársakkal történő együttes kidolgozása.

III. Az APEH legfontosabb aktuális ügyei, megoldandó problémák

Adóigazgatás

A folyamatban lévő kiemelt ügyek

2010. április 1-jén hatályba lépett az **egyszerűsített foglalkoztatás**ról szóló törvény, amely felváltotta az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatást. A kifizetők, munkáltatók által benyújtandó havi járulékbevallás kiegészítése, a **közteherelőleg** választására irányuló bejelentőlap kialakítása, az egyszerűsített foglalkoztatással összefüggő valamennyi adatlap kitöltő-ellenőrző programjának elkészítése már megvalósult.

Az egyszerűsített foglalkoztatással kapcsolatos adatok bejelentésére szolgáló, kizárólag elektronikus úton benyújtható 10T1041E jelű adatlap, illetve a telefonos bejelentés adatainak fogadására a Kormányzati Ügyféltájékoztató Központ részére a 10T1041TEL jelű adatlap szolgál. Az állami adóhatósághoz bejelentett adatokat az adóhivatal elektronikus úton továbbítja a társszervek részére (OEP, FSzH és OMMF).
A bejelentésnek a bevallással együtt történő teljesítésére irányuló informatikai háttér a későbbiekben valósul meg.
Az adóhivatal kialakította a 10KTH jelű nyomtatványt, melyen 2010. április 1-től a fel nem használt közteherjegyek értékének visszatérítését a kérelmező a közteherjegyek, valamint a vásárlását (megszerzését) igazoló számla vagy egyéb okirat benyújtásával az állami adóhatóságnál a 2010. szeptember 30-i jogvesztő határidőig kérheti. A könyveléséről eljárási rend készült, és kialakításra került a visszatérítési kérelemre indult eljárással kapcsolatos felfüggesztő végzés és elutasító határozatok mintája.

2010. január 1-jétől kezdődő adóéveket érintően a **helyi iparűzési adó**val (HIPA) kapcsolatos hatásköröket az APEH gyakorolja. A megvalósítandó feladatra a felkészülés már 2009. második félévében megkezdődött azzal, hogy a 2010. január 1-jétől kezdődő adóéveket érintő iparűzési adóval összefüggő hatásköröket az APEH fokozatosan átveszi.

Az adóztatási feladatok ellátásához szükséges információk rendelkezésre bocsátásához az önkormányzati adóhatóságokat több – elektronikus úton teljesítendő – adatszolgáltatási kötelezettség (5 féle) terheli, amelyek teljesítéséhez nyomtatványok kerültek kialakításra, amelyek fogadása zavartalanul működik.
Azon adózók, akik 2010. január 1-jét követően váltak/válnak a helyi iparűzési adó alanyává, bejelentkezésüket, illetve a helyi iparűzési adókötelezettségben bekövetkezett változásokról a bejelentésüket már az állami adóhatósághoz teljesítik. Erre a bejelentésre, változásbejelentésre szintén nyomtatvány került kialakításra, amelyet mind elektronikus úton, mind pedig papír alapon be lehet nyújtani.

Az adózóknak a 2010. január 1-jével kezdődő adóéveket érintő bevallási kötelezettséget az APEH felé kell teljesíteniük, amelyre az állami adóhatóság olyan nyomtatványt alakított ki, amelyen az adózó valamennyi önkormányzat felé fennálló kötelezettségéről számot tud adni, önkormányzatok szerinti bontásban. A bevallási kötelezettségek (3 féle) teljesítésének biztosítása 2010. január 1-jétől folyamatosan történik

Az adóhivatalnak a helyi iparűzési adót, illetve a helyi iparűzési adóval összefüggő késedelmi pótlékot, önellenőrzési pótlékot, adóbírságot, mulasztási bírságot külön számlákon, a bevételre jogosult települési (a fővárosban a fővárosi) önkormányzatonként megbontva kell nyilvántartani. Ebből adódóan az iparűzési adóval kapcsolatos hatáskörök átvételével összefüggő egyik legnagyobb feladat a folyószámlarendszer kialakítása volt. A rendszer 2010. január 1-jére felállt és zavartalanul működik.

A helyi iparűzési adóhoz kapcsolódóan 5 adónem, és ehhez kapcsolódóan bevételi számla került megnyitásra. Helyi iparűzési adó címén 2010. I. negyedévben 11,5 millió forintot osztott fel az adóhivatal és utalt át az önkormányzatoknak. A helyi iparűzési adó előreutalás első alkalommal 2010. szeptember 14-én várható, amelyhez elengedhetetlen az önkormányzatok adatszolgáltatásainak határidőben, de legkésőbb augusztus végéig történő beérkezése. A visszakövetelési eljárás vonatkozásában több kérdés vár tisztázásra.
Közeljövőben realizálódó feladat a Hivatal internetes honlapján megjelentetésre kerülő – önkormányzat által kiadott, a helyi iparűzési adóval összefüggő rendeleteket tartalmazó - lekérdezési felület, ahol az adózók különböző keresési feltételek mellett megismerhetik az önkormányzatok által kiadott rendeleteket („HIPA rendelettár”), segítve az adózói kötelezettség teljesítését.
Az előkészítő munkák keretében 2009. évben az új adónemnek az ellenőrzés általános rendszerébe történő beillesztésével összefüggő feladatok elvégzése megtörtént. Meghatározásra kerültek a kockázatkezeléshez, az ellenőrzésre történő kiválasztáshoz szükséges adatkörök és adatpiacok, valamint intézkedés történt az ellenőrzés eredményeinek az APEH rendszereibe történő beillesztéséről is. Elkészült az adónem ellenőrzésével összefüggő feladatok ellátásához szükséges segédletet. Az ellenőrzések 2010. I. negyedévben megkezdődtek, melynek során elsősorban a helyi iparűzési adó bejelentési kötelezettség teljesítését vizsgálta - helyszíni ellenőrzések keretében – az adóhatóság.

A 2010. január 1-jét követően új egyéni céget alapító, illetve továbbműködő **egyéni cégek** (volt egyéni vállalkozók) részére az állami adóhatóság új adószámot állapít meg, az egyéni vállalkozás ezzel egyidejűleg megszűnik.

A jogszabályi előírások alapján az APEH-nak a **járulék bevallások** adatainak felhasználásával folyamatos, havi **adatszolgáltatási kötelezettsége** van az OEP, AFSZ-OMMF illetőleg a magán-nyugdíjpénztárak felé (az év folyamán várhatóan átadásra kerülő

28,8 millió tételből 2010. év első negyedévében 2,1 millió átadása megtörtént, illetőleg a pénztárak részére 90,493 millió Ft tagdíj átutalásra került). Ezen felül havi rendszeres, illetőleg eseti (a járulék bevallások kumulált, illetőleg a törlő tételes adataiból) adatszolgáltatási kötelezettsége van az adóhatóságnak az ONYF felé.
A magán-nyugdíjpénztári adatszolgáltatáshoz szorosan kapcsolódnak a szervezet által definiált módon működő, szakmailag irányított és koordinált informatikai programok: az ún.„Magán-nyugdíjpénztári Megkeresések Rendszere" (továbbiakban: MNYPKR) és az ún. Magán-nyugdíjpénztári Adatlekérdező Rendszer" (továbbiakban: MALP). Az MNYPKR fejlesztése, folyamatos szakmai szintű karbantartása lehetővé teszi a későbbiekben a magán-nyugdíjpénztári egyeztetések keretében az adatszolgáltatások hatékonyságának növelését, illetőleg az adatszolgáltatások konzisztenciájának javítását. A MALP rendszer állományainak frissítése, karbantartása is kiemelt feladat, különös tekintettel arra, hogy igazgatóságok naprakész információkat tudjanak biztosítani az esetlegesen érkező adózói megkeresésekre, a bevallások magán-nyugdíjpénztári átadási időpontjára, adataira vonatkozóan.

2010. évben teljessé válik az – IRM-hez teljesítendő – **elektronikus beszámoló** benyújtására kötelezettek köre, így központi irányítású feladat a számviteli beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettséggel bíró adózók tekintetében elvégezni – az IRM-től érkező elektronikus űrlapok figyelembevételével – az APEH által definiált, központi program alapján - a teljességvizsgálatot, szükség esetén a kialakított eljárási rend alapján a felszólítást.
Leltár, mérleg, értékvesztés adatszolgáltatásai adónemenként a folyószámlákon és a pénzforgalmi rendszerben nyilvántartott adatok, a **bevallások jogcím szerinti bizonylatsoros kimutatása** a bevallásállományban szereplő adatok alapján szektorális bontásban, pénzforgalmi szemléletben kerülnek elkészítésre. A leltár- és a bevallásadatokat havonta, illetve évente, a mérlegadatokat negyedévente kell a jogszabályban meghatározott szervek felé teljesíteni.

A **közforgalmú gyógyszertárat működtető vállalkozások** korábbi **támogatási rendszer**ét a 2010. január 1-jétől hatályos jogszabály új alapokra helyezte, így 2010. évtől kezdődően negyedévente, a Gyógyszertár szolidaritási díj beszedési számlára befolyt nettó bevételek arányában történő felosztásról rendelkezik. A Rendelet módosítása az EüM és az APEH közötti korábbi támogatási rendszer eljárási szabályait tartalmazó megállapodás mellett újabb együttműködési megállapodás megkötését eredményezi. Az új gyógyszer-támogatási rendszer kialakításával kapcsolatban az EüM, a PM és az APEH munkatársai folyamatosan egyeztetnek, kiemelt feladat a korábbi időszakokra vonatkozó jogos igénylések finanszírozásának kérdése, illetőleg ennek az adóhatóság által történő kezelése.

A szerencsejátéknak minősülő (vagyis tétfizetés és nyereményfizetés mellett játszott) **pókerjáték** 2010. május 1-ét megelőzően kizárólag játékkaszinóban volt szervezhető, a fenti dátumtól kezdődően azonban a jogalkotó a totalizatőri, készpénzes és/vagy verseny rendszerben lebonyolított, póker típusú kártyajáték szervezését kártyateremben is lehetővé tette. Ezzel az illegális pókerverseny szervezői tevékenység legális mederbe szorításának első lépése megtörtént. Az illegális – vagyis a játékkaszinón, illetve 2010. május 1-ét követően játékkaszinón és kártyatermen kívül szervezett, szerencsejátéknak minősülő – pókerjáték ellenőrzése az állami adóhatóság kiemelt feladatát képezi, különös tekintettel arra is, hogy a pókerjátékok, és különösen a Texas Hold'em típusú pókerjáték az utóbbi időkben, hazánkban is egyre nagyobb népszerűségre tesz szert a játékosok körében. Az ellenőrzést jelentősen nehezíti, hogy a pókerjáték sajátosságaiból adódóan a szerencsejáték fogalmának való megfelelés két eleme – a tétfizetés és a nyereményfizetés – a közigazgatási hatósági ellenőrzés eszközeivel nem, vagy csak igen nehezen ellenőrizhető, így az illegális szervezés

ténye több esetben nehezen bizonyítható. Az állami adóhatóság az ellenőrzés hatékonyságának előmozdítása érdekében kezdeményezte a vámhatóság, a rendőrség és az állami adóhatóság pókerjátékkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének összehangolását, a fenti tárgyban közös ellenőrzések foganatosítását arra tekintettel, hogy a rendőrség a büntetőeljárási jogszabályok alapján megfelelő nyomozati jogosítványokkal rendelkezik a szerencsejáték jelleg feltárására (pl. megfigyelési eszközök, fedett nyomozó alkalmazása, házkutatás). Tekintettel arra, hogy az illegális szervezői kör a védekezés módszereit tekintve már alkalmazkodott az eddigi ellenőrzési és felderítési módszerekhez, ezen a területen új taktikák kidolgozása is indokolt.

Az állami adóhatóság kiemelt feladatai között szerepel **a pénznyerő automaták hiteles állapotú működésének ellenőrzése**, valamint a manipulálásukra utaló jelek, játékosi bejelentések kivizsgálása. A pénznyerő automaták típusengedélyezése, egyedi hitelesítése, műszaki megfelelősége, manipuláció mentessége a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (továbbiakban: mérésügyi szerv) hatáskörébe tartozik. Hiteles állapot hiányában, helyszíni ellenőrzés keretében az állami adóhatóság intézkedik a pénznyerő automata üzemeltetésének felfüggesztéséről, szükség esetén sor kerül a mérésügyi szerv szakértőként történő bevonására, valamint büntetőfeljelentés megtételére. A játékprogramok (szoftverek), az integrált ellenőrző készülékek, a jackpot rendszerek, valamint a roulette típusú pénznyerő automaták működésének felülvizsgálata érdekében az állami adóhatóság és a mérésügyi szerv közös munkacsoport keretében működik együtt, emellett kezdeményeztük az állami adóhatóság informatikai hozzáférésének biztosítását a mérésügyi szerv érintett adatbázisához.

Az állami adóhatóság a szerencsejáték-felügyeleti tevékenységével összefüggésben az APEH adóigazgatási eljárások során alkalmazott adatbázisaitól elkülönült informatikai nyilvántartási rendszert üzemeltet. Az állami adóhatóság folyamatos kiemelt feladatát képezi **a szerencsejáték-felügyeleti tevékenységével kapcsolatos informatikai adatbázis** karbantartása. Az informatikai rendszerrel kapcsolatos legfontosabb aktuális, folyamatban lévő feladat az online szerencsejátékok ellenőrzéséhez kapcsolódóan az informatikai technikai feltételek meghatározása és kialakítása, valamint az adatbázishoz kapcsolódó katasztrófa-felület létrehozása és működtetése.

A jelenre és a jövőre kiható stratégiai jellegű feladatok

A Pénzügyminisztérium elvi döntése, illetőleg az Art. 2010. január 1-jétől hatályos változása alapján 2010. évre vonatkozóan (2011. évben teljesítendően) a foglalkoztatók Nyugdíjbiztosítási Egyéni Nyilvántartó (**NYENYI**) adatszolgáltatási kötelezettsége megszűnik, a nyugellátások megállapításához szükséges adatokat (első ízben 2011. augusztus 31-ig) az adóhivatal fogja a nyugdíjbiztosítási szerv részére biztosítani. Annak érdekében, hogy a leendő adatszolgáltatások mind tartalomban, mind minőségben biztosítsák a nyugellátás megállapításához szükséges adatokat, az APEH és az ONYF már 2010. évben folyamatos – szakértői szintű – egyeztetéseket tart. Ennek során tisztázásra kerül, hogy az adóhatósági adatszolgáltatás tekintetében hogyan valósul meg a 2010. évi adatok konszolidációja, milyen módon történik majd az önellenőrzésekből, adóhatósági eljárásokból, vagy egyéb okból történő konszolidált módosító adatszolgáltatások biztosítása.
Az adóhivatal már az adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését is figyelembe véve – a nyugdíj-megállapításra vonatkozó adatsorok kiemelt kezelésével – alakította ki a 2010. évre vonatkozó járulékbevallást, a bevallás szerkezetének, felépítésének, tartalmának, ellenőrzésének elveit, illetőleg a nyugdíjbiztosítási ágazat által használt, a korábbi NYENYI

adatszolgáltatás ellenőrzését szolgáló ún. „keresztreferencia” táblát is beépítette a bevallások feldolgozó programjaiba.

A bevallások kialakításán túl, az adatszolgáltatás teljes körűségének biztosítása érdekében – az APEH megkezdte a magánszemélyekre vonatkozó járulék bevallás adatok – magánszemély szinten történő korrekt összeállítását, az adatok előállításának feltételeit biztosító „adatpiac” kialakítását. Ezen „adatpiac” a foglalkoztatók által a járulékbevallásokban szerepeltetett adatokat magánszemélyenkénti bontásban, azon belül jogviszonyonként, foglalkoztatónként felfűzve tartja nyilván.

A szakértői egyeztetés során a két szervezet megállapodott abban, hogy az adatpiac (első hat hónapra vonatkozó adatainak) felhasználásával a 2010. évi soron kívüli nyugdíj-megállapításhoz kapcsolódó, a foglalkoztató által készített NYENYI lapok adattartalma az adóhivatalnál összevetésre kerül az adatpiacból kinyert, az érintett magánszemélyre vonatkozó, a foglalkoztató(k) által benyújtott bevallásokban szerepeltetett adatokkal, így a két szervezet által kezelt rendszerekben lévő adatok megfeleltetése ez év szeptemberében megtörténik.

A **Nemzeti Szerencsejáték Stratégia** kialakítására az elmúlt években több alkalommal történt kezdeményezés, amelynek megalkotásában aktívan közreműködött az állami adóhatóság, azonban a Nemzeti Szerencsejáték Stratégia elfogadása a mai napig nem történt meg. A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (Szjtv.) megalkotása óta a törvény átfogó módosítása nem történt meg. Annak érdekében, hogy az Szjtv. hatályba lépésétől eltelt közel húsz év alatt bekövetkezett - a szerencsejáték-piacot érintő - jelentős változásokból fakadó szabályozási igények egy átgondolt és megalapozott koncepció keretében adhassák a szerencsejáték szabályozás átfogó módosításának alapját és az „ad hoc” jellegű jogalkotás elkerülését, elengedhetetlenül szükséges a Nemzeti Szerencsejáték Stratégia megalkotása.

A jelenleg hatályos Szjtv.-beli szabályozás az **online szerencsejáték szervezés**ét állami monopóliumként kezeli, és ebből következően tiltja az online szerencsejátékok külföldről Magyarország területére történő szervezését, ugyanakkor a tilalom érvényesítését technikai eszközökkel lehetetlenné tevő, a pénzügyi felügyelet, illetve hírközlési felügyelet területére tartozó részletszabályok, illetve végrehajtási szabályok nem kerültek a tiltó rendelkezésekhez társításra, ezért a törvényileg szabályozott tilalom alkalmazhatatlan.
Ezen a területen az alapvető problémát a külföldi szerencsejáték-szervezők Magyarország területén illegálisnak minősülő tevékenysége elleni fellépés okozza. Az Európai Bizottság nyomására kidolgozott, a külföldi honos engedéllyel rendelkező szerencsejáték-szervezők nyilvántartásba vételi rendszerének megteremtését célzó törvényjavaslat a Magyarországgal szemben indult kötelességszegési eljárások kapcsán megfeneklett, azonban az Európai Bíróság C-42/07 számú ügyben hozott ítélete – amelynek értelmében megfelelő közrend és fogyasztóvédelmi indokok alapján, akár az állami monopólium fenntartása mellett, lehetőség van a külföldi szerencsejáték-szervezők tevékenységének kizárására – a kérdés megítélésének új irányt adhat.

Az APEH álláspontja szerint az online játékok területén az állami monopólium fenntartása indokolt annak érdekében, hogy a külföldről szervezett online szerencsejátékok ne juthassanak el a játékosokhoz ellenőrizetlenül. Az ilyen típusú játékok felderítési hatékonyságának az ellenőrzési tevékenység időráfordításának növelésével történő emelése mellett kiemelt feladat az ellenőrzések műszaki-technikai hátterének megteremtése, illetve a

nagy mennyiségű IP cím felmérésével, napi frissítésével, blokkolásával kapcsolatos feladatkörök illetékes hatósághoz történő telepítése, a pénzügyi tranzakciók megakadályozása is.

A szerencsejáték-szervezésre és felügyeletre irányadó jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések alapvetően az állami adóhatóság és a szerencsejáték szervezők jogviszonyait szabályozzák, a **játékosi érdekvédelem** kérdései a jelenleg hatályos szabályozásban csak elvétve kaptak helyet. Kiemelt fontosságú a szerencsejátékokban illetve bejelentés-köteles játékokban részt vevő játékosok minél teljesebb körű tájékoztatása a játékokkal kapcsolatos részletes ismeretterjesztő anyagok rendelkezésére bocsátása révén. Az információs tájékoztatók kialakítására és a játékosok rendelkezésére bocsátására a játékok szervezőit szükséges kötelezni.

IV Aktuális személyzeti feladatok

A teljes alkalmazotti létszámra vonatkozó **jogszabályban előírt feladatok végrehajtása** (Pl:. pályázati eljárások lefolytatása, közszolgálati jogviszony létesítésének, megszűntetésének intézése, soros előresorolás, minősítés, vagyonnyilatkozat kezelése, bérszámfejtés támogatásával kapcsolatos feladatok, Ktv. és KSz. szerinti juttatások intézése)

Az elmúlt időszak jogszabály és belső szabályozás változásai, azok egységes gyakorlati alkalmazásának, és a folyamatos karbantartásának igénye indokolttá tette a **Közszolgálati Szabályzat** (KSZ) rendszeres **aktualizálás**át, a szükséges módosítások átvezetését.
A Ktv. vonatkozó rendelkezése alapján a cafetériával kapcsolatos eljárási kérdéseket a szerv KSz-ében kell rögzíteni, ezért az év elején kihirdetett rendelkezéseket önálló fejezetként az APEH a KSZ-ében rögzítette. Új elemként beépítette továbbá a munkavállaló kártérítési felelősségének legfontosabb kérdéseit, illetve a versenyvizsgával kapcsolatos eljárási szabályokat.

A humánpolitikai szakterület problematikus kérdései

Az APEH folyamatosan bővülő feladatai mellett akadozik a szükséges és engedélyezett létszám biztosítása, aminek kiemelt okai a következők:

a) 2009. július 28-án elrendelésre került a **létszámfelvételi zárlat.** Kérelmezhető ugyan egyes alaptevékenységbe tartozó, és területi szervnél megüresedő munkakörök betölthetősége, de ennek időbeli elhúzódása miatt munkatorlódások lépnek fel. 2009. augusztusától 2010. februárig 272 db státuszból 259 db betöltésére kapott engedélyt az adóhivatal, adott esetben néhány hónap csúszással, míg a 2010. márciusban megüresedő további 49 db státusz betöltésére irányuló kérelem elutasításra került.
b) A Meghirdetett álláshelyre csak érvényes **versenyvizsgá**val lehet jelentkezni. A pályázók elenyésző része rendelkezik ezzel a feltétellel, így bármennyire is jók az egyéb szakmai adottságai, érdemben nem tud foglalkozni vele a szervezet.
c) Romlottak az anyagi kondíciók (érdekeltségi jutalom körüli anomáliák, 13. havi illetmény megszűnése, stb.)

A munkatársak megtartását segítő eszközök köre módosult, de nem előnyére:

a) Nem a várakozásoknak megfelelően alakult a szervezetnél bevezetett **Cafetéria- rendszer** (értékében és összetételében egyaránt).
b) Az **üdültetés** ellehetetlenült a munkáltató általi térítési díj támogatás jelentős megadóztatása miatt. Az önköltségi áron meghirdetett üdülési lehetőségekkel szemben a piac ennél kedvezőbb pihenési formákat kínál.

V. Az APEH-nál folyamatban lévő peres ügyek

Az adóhatósági határozatokkal szemben kezdeményezett közigazgatási peres eljárásokról, a Legfelsőbb Bíróságon folyamatban lévő peres ügyekről, az APEH eljárásaival kapcsolatos polgári perekről, illetve a munkaügyi perekről készült kimutatást a jegyzőkönyv 1. számú függeléke tartalmazza.

Közbeszerzési per

Az APEH 2009. augusztus 18-án „Irodaszerek, és irodai papírok beszerzése 255 tétel" tárgyban a rendkívüli sürgősségre alapozva, a Kbt. 125. § (2) bekezdés c) pontja alapján hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított, melyben a Közbeszerzés Döntőbizottság hivatalból jogorvoslati eljárást kezdeményezett D.498/2009. számon.

A Döntőbizottság az eljárást lezáró határozatában jogsértést állapított meg és 2.000.000 Ft (azaz kétmillió forint) bírságot szabott ki.

Az állami adóhatóság álláspontja szerint a Hivatal jogszerűen járt el az eljárásfajta választásánál, ezért a Döntőbizottság határozata ellen fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz.
Ezen eljárásban 2010. április 27-án tárgyalásra került sor, melyen az eljáró bíró 2010. június 22-re újabb tárgyalást tűzött ki, további dokumentálásra lehetőséget biztosítva. A per iratanyagát a jegyzőkönyv 2. számú függeléke tartalmazza.

A **volt illetékhivatali dolgozók munkaügyi pere**

A volt Pest Megyei Illetékhivatal (továbbiakban: PMIH) dolgozói [redacted] ügyvéd megbízásával 2007. július 31-én azzal keresték meg az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóságát, hogy az őket megillető 2006. évre vonatkozó év végi jutalék kifizetése érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket. Ellenkező esetben követelésüket peres úton érvényesítik.
A dolgozók követelésüket arra alapították, hogy a 2006. évi illetékbevételek alapján a Megyei Közgyűlés vonatkozó, az illetékügyi feladatok ellátásának érdekeltségi rendszeréről szóló 15/2004. (VII.9.) Pm. rendelete (továbbiakban: Rendelet) szerint jogosulttá váltak háromhavi illetményüknek megfelelő mértékű jutalékra.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése szerint a bevételek legalább 95%-át kell teljesíteni a PMIH-nak ahhoz, hogy a jutalmat megkaphassák a munkavállalók. A szabályozás tartalmazza azt is, hogy a PMIH vezetője az elvégzett munka értékelésével, az éves zárási összesítő alapján összegszerű javaslatot tesz az érdekeltségi célú jutalék kifizetésére. A javaslat jóváhagyásának és a folyósítás elrendelésének [4. § (4) bekezdés], valamint a kifizetések utalványozásának [4. § (6) bekezdés] joga a főjegyzőt illeti meg.

[redacted] volt hivatalvezető helyettes 2007. január 11-én fordult javaslatával a Főjegyzőhöz. Levélben kijelentette, hogy a PMIH az éves bevételi előirányzatot 100,62%-kal teljesítette, amely jogosulttá tette a dolgozókat az év végi jutalékra. A beszedett összeget a PMIH át is utalta az önkormányzat részére, azaz a pénz az önkormányzat rendelkezésére állt a megfelelő előirányzati keretben.

A Főjegyző a szakszervezet ügyvivőjének írt válaszában előadta, hogy azért nem intézkedhet a kifizetésekről, mert 2007. január 1-től az illetékhivatali dolgozókkal nem áll semmiféle jogviszonyban. Ez azonban nem tekinthető a PMIH korábbi hivatalvezető-helyettese által előterjesztett javaslatra adott érdemi válasznak

Kulcskérdés volt tehát annak tisztázása, hogy a. Főjegyző Úr hozott-e bármilyen – akár pro, akár kontra – formális döntést a jutalék kifizetésére előterjesztett javaslatról. Ezért 2007. szeptember 07-én írásban kérte az Igazgatóság [redacted] Főjegyzőt, hogy adjon érdemi választ a PMIH vezetője által előterjesztett javaslatra.

A Főjegyző az Igazgatóság levelére csak 2007. november 6-án válaszolt. Ebben minden tekintetben elzárkózott a jutalékkal kapcsolatos igény elől, közölve, hogy az, az APEH-ot terheli, függetlenül attól, hogy az illetékügyi feladatok érdekeltségi rendszeréről szóló önkormányzati rendelet milyen kötelezettséget hárít a jegyzőre, illetve attól, hogy a 2006. évi illetékbevételek egyébként az önkormányzatnál realizálódtak.
Ezen kívül kijelentette, hogy a köztisztviselők követelésének kiegyenlítését követően a Pest Megye Önkormányzatának Hivatalával szemben esetlegesen támasztandó megtérítési igényünket - mint megalapozatlant – előre is visszautasítja.

A 2007. október 16-án érkezett bírósági végzésből értesült az Igazgatóság, hogy [redacted] ügyvéd az egyeztetést – bár arról értesítést kapott - nem várta ki, és 21 illetékhivatali munkatárs nevében 2007. szeptember 11-én keresetet nyújtott be a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságra.

Követelése:
- összesen **13.335.100 Ft** elmaradt **jutalék**,
- ennek **8%-os kamata** 2007. január 15-től számítva,
- valamint a megítélt **jutalom** összegének **5%-a +20%** Áfa **ügyvédi munkadíj.**

Ebben a perben az Igazgatóság volt az alperes, amelynek perbehívását a Pest Megyei Önkormányzat Hivatala nem fogadta el, de érveinek hatására a felperesek végül II. rendű alperesként megjelölték.

2007. szeptember 04-én értesült az Igazgatóság arról, hogy **további 113 illetékhivatali dolgozó** fordult bírósághoz 3 havi munkabérnek megfelelő elmaradt jutalékot követelve. Képviselőjük [redacted] ügyvéd.

Követelésük:

- **62.331.405** Ft **tőkekövetelés,**
- ennek **törvényes kamata** 2007. január 15-től számítva,
- valamint a **követelés 5 %**-át kitevő **ügyvédi munkadíj**.

Ebben a perben I. rendű alperesként az Igazgatóság, II. rendű alperesként a Pest Megyei Önkormányzat, majd Pest Megyei Önkormányzat Hivatala volt megjelölve, egyetemleges kötelezés mellett.

A két perben a felperes száma **– további csatlakozók** miatt összesen: **136 fő**

Összes követelés:

- **76.737.605 Ft** tőke,
- **2007. január 15-től a kifizetésig számított kamat,**
- **5% ügyvédi munkadíj + 20% ÁFa**

Ezen kívül - bér jellegű kifizetésre tekintettel - számolni kellett a munkáltatót terhelő járulékokkal is. Mindezek alapján 100.000.000. Ft-ot meghaladó kereseti követeléssel számolhatott az Igazgatóság.

A két per párhuzamosan folyt, a felperesek és jogi képviselőik egymás tárgyalásain részt vettek, folyamatosan figyelemmel kísérték a fejleményeket.
Mindkét ügyben először azt kellett tisztázni, hogy ki az illetékes bíróság. A keresetleveleket ugyanis a Pest megyei és a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon adták be. Pest megye helyt adott az Igazgatóság kérelmének és az ügyet áttette a Fővároshoz. Időközben azonban a Fővárosnál indított ügyet áttették a Pest Megyei Munkaügyi Bírósághoz, így a két ügy valójában helyet cserélt. Az ezzel kapcsolatos igazgatósági fellebbezésnek nem adtak helyt, ám a Pest Megyei Bíróság – figyelemmel az adóhivatal érveire – hatáskörének hiányát állapította meg, így végül mindkét pert a Fővárosi Munkaügyi Bíróság folytatta le első fokon.
A továbbiakban még az is tisztázásra szorult, hogy ki volt a felperesek korábbi munkáltatója, illetve ki a megfelelő alperes.

A perek egyesítésére nem volt mód, tekintve, hogy az különböző alperesek ellen folyt, és a követelések sem voltak azonosak. Több tárgyalás és tanúmeghallgatás után végül az Igazgatóság számára I. fokon kedvező döntés született.
Mindkét bíró a Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság vonatkozásában a felperesek keresetét elutasította, és a korábbi munkáltatót – Pest Megye Önkormányzat Hivatalát – kötelezte a 2006. évi elmaradt jutalék és kamatai, továbbá a perköltség kifizetésére.

Az ítéletek még nem jogerősek. A II. rendű alperes jogi képviselőjének szóbeli tájékoztatása alapján az Igazgatóság úgy tudja, hogy az ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be, de erről hivatalos értesítést még nem kaptak. A per iratanyagát a jegyzőkönyv 3. számú függeléke tartalmazza.

VI. A belső ellenőrzés aktuális feladatai

Az államháztartásról szóló többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: Áht.), az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ámr.), valamint a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ber) előírásainak az APEH-on belüli egységes végrehajtását Elnöki utasítás mellékleteként közzétett Költségvetési Belső ellenőrzési Szabályzat (továbbiakban Szabályzat), és Belső Ellenőrzési Kézikönyv biztosítja.

A Ber. 2009. szeptember 5-én hatályba lépett módosításaira, és a PM útmutatójára tekintettel az APEH elkészítette az új Költségvetési Belső Ellenőrzési Szabályzat és Belső Ellenőrzési Kézikönyv tervezetét.

A Szabályzat két kötelezően elvégzendő feladatot határoz meg:

a) Az éves költségvetési beszámoló valódiságának, megalapozottságának pénzügyi ellenőrzése.
b) A vagyonvédelem személyi-, tárgyi feltételeinek, a leltározás és selejtezés rendszerellenőrzése.

Ajánlott vizsgálat az eszközgazdálkodás, beszerzés, nyilvántartás ellenőrzése, a bizonylati fegyelem rendszerének vizsgálata, és a szabályozottság rendszerének, valamint a FEUVE és a belső ellenőrzés működésének vizsgálata.

A döntően gazdálkodási szakterületre vonatkozóan elrendelt kötelező és ajánlott vizsgálatokon felül – azokat kiegészítve, egyben szélesítve a vizsgálat alá vont működési kört – kockázatelemzéssel megalapozottan, a gazdálkodási szakterület mellett az APEH működtetési és egyéb szakmai területeit érintően is végeznek ellenőrzéseket a belső ellenőrök. Vizsgálják és értékelik a szervezet irányítási, működési és információs rendszerekre vonatkozó, kockázatokat kezelő kontrolljainak megfelelőségét és hatékonyságát, a törvények, szabályzatok, és szerződések betartását, a pénzügyi és működési adatok megbízhatóságát és zártságát, valamint a működés hatékonyságát és eredményességét.
Fentieken túl a szabad kapacitás terhére soron kívüli vizsgálatok elrendelésére is sor kerülhet, melyeket általában valamilyen változás (jogszabályi, személyi, tárgyi stb.), munkavégzéssel kapcsolatban felmerült probléma, személyekhez köthető egyéb ok, esetleg más szervezettől érkezett megkeresés indokol.

Az APEH belső ellenőrzésének 2010. évi témakörét és az ellenőrzések ütemezését az APEH belső ellenőrzési terve, illetve az igazgatóságok belső ellenőrzési tervei tartalmazzák.

2010. I. negyedévében került sor a KAIG-ot és valamennyi régiós igazgatóságot érintő országos vizsgálatra az elektronikus adófizetés alkalmazásának, feltételrendszerének ellenőrzése tárgyában. Az igazgatóságok belső ellenőrei a helyszíni vizsgálatokat lefolytatták, a megállapításaikat a vizsgált szervezeti egységekkel egyeztették, és vizsgálati jelentésekbe foglalták. A vizsgálati anyagot összegzése, értékelése folyamatban van.

A lefolytatott ellenőrzések megállapításainak, ajánlásainak és javaslatainak nyilvántartását helyi szinten a Szabályzatban, illetve a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben meghatározott adattartalommal a belső ellenőrzés által vezetett nyilvántartások (Excel, illetve Word programban írt táblázatok) biztosítják. A naprakészen vezetett nyilvántartások kivonatos formában tartalmazzák az ellenőrzési jelentésekben tett megállapításokat és javaslatokat, valamint csatolt információként lehetőséget biztosítanak az intézkedési tervek/intézkedések megjelölésére, illetve teljesülésük figyelemmel kísérésére.

A megállapítások alapján elkészített intézkedési terveket a belső ellenőrzés előzetesen minden esetben véleményezi, nyilvántartásában megjeleníti, az intézkedések megvalósulását nyomon követi. Jellemzően az igazgatóságok esetében elterjedt, és bevált gyakorlat, hogy az intézkedések megvalósulását utóellenőrzések keretében ellenőrzik.

A vizsgálatok és egyéb feladatok mellett eleget kell tenni a beszámolási kötelezettségnek is. A Ber-ben előírtak alapján – a PM által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével – az APEH belső ellenőrzési tevékenységéről szóló 2009. évi ellenőrzési jelentés határidőben elkészült.

A belső ellenőrök képzettsége a Ber. által előírt általános és szakmai követelményeknek megfelel. Az év során a belső ellenőrök szinten tartó szakmai továbbképzése az Oktatási Intézetben megrendezésre kerülő országos belső ellenőrzési képzés keretében valósul meg.

Valamennyi belső ellenőr eleget tett az Áht., és a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről szóló 18/2009. (X.6.) PM rendelet 2. § rendelkezései szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettségnek.

Budapest, 2010. május „ ”

dr. Szikora János
elnök